

Sylabus modułu kształcenia na studiach wyższych

Nazwa Wydziału	Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Instytut Bliskiego i Dalekiego Wschodu
Nazwa modułu kształcenia	Polityka Rosji i Stanów Zjednoczonych wobec Bliskiego Wschodu
Język kształcenia	Język polski
Cele kształcenia	Student/ka posiada wiedzę i umiejętności pozwalające na analizę głównych motywów działań USA i Federacji Rosyjskiej wobec państw Bliskiego Wschodu. Szczególna uwaga poświęcona zostanie sytuacji w Syrii, Jemenie i Libii. Istotny będzie także wątek irański oraz egipski.
Efekty kształcenia dla modułu kształcenia	<p>Ek1: Student/ka ma wiedzę o polityce, jej celach i instrumentach jej realizacji, prowadzonej przez USA i Federację Rosyjską wobec Bliskiego Wschodu, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w Syrii, Jemenie i Libii.</p> <p>Ek2: Student/ka ma uporządkowaną wiedzę o powiązaniach nauk oraz dyscyplin umożliwiających studia nad problematyką</p> <p>Ek3: Student/ka zdobywa specjalistyczną wiedzę z zakresu wpływu, współzależności konfliktów zbrojnych oraz zjawisk o charakterze terrorystycznym na politykę USA i Federacji Rosyjskiej w regionie</p> <p>Ek4: Student/ka posiada umiejętność rozpoznania oraz wykorzystania wiedzy teoretycznej do samodzielnej i krytycznej analizy zjawisk politycznych i działań o charakterze zbrojnych</p> <p>Ek5: Student/ka posiada umiejętność rozumienia, analizowania oraz interpretowania konkretnych decyzji politycznych i ich konsekwencji o charakterze wojskowym</p> <p>Ek6: Student/ka umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów badawczych, uwzględniając aspekty polityczne oraz wojskowe właściwe dla państw Bliskiego Wschodu, a także ich stosunków z Zachodem, co jest przydatne w późniejszej pracy zawodowej w strukturach państwowych oraz organizacjach międzynarodowych</p>
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów	Egzamin końcowy – test jednokrotnego wyboru
Typ modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Rok studiów	Od 1 roku studiów I stopnia do 5 roku studiów II stopnia

Semestr	Letni
Forma studiów	
Imię i nazwisko koordynatora modułu i/lub osoby/osób prowadzących moduł	Koordynator: Michał Lipa Prowadzący: Jacek Najder
Imię i nazwisko osoby/osób egzaminującej/egzaminujących bądź udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca dany moduł	Michał Lipa
Sposób realizacji	Wykład ekspercki z elementami konwersatoryjnymi
Wymagania wstępne i dodatkowe	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	30
Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	...
Bilans punktów ECTS	Udział w zajęciach: 30 godz. ... ECTS Razem: 30 godz., ... ECTS
Stosowane metody dydaktyczne	Metody podające: wyjaśnienie, analiza przypadku, prezentacja multimedialna, wykład informacyjny Metody problemowe – metody aktywizujące: dyskusja, wykład konwersatoryjny, zajęcia warsztatowe
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu	Warunkiem zaliczenia kursu jest czynny udział w zajęciach oraz pozytywne zaliczenie testu końcowego – w oparciu o wykłady oraz literaturę przedmiotu (podstawową i uzupełniającą)

Treści modułu kształcenia (z podziałem na formy realizacji zajęć)

Moduł kształcenia obejmuje zagadnienia związane z działaniami podejmowanymi przez Stany Zjednoczone i Federację Rosyjską w regionie Bliskiego Wschodu. Region ten od dziesięcioleci jest obszarem rywalizacji politycznej najpierw między USA a ZSRR, a później (od 1991 roku) między USA a Federacją Rosyjską. Rywalizacja ta przybierała rozmaite formy i charakteryzowała się różną "temperaturą". Od wspierania materialnego – tak w wymiarze cywilnym, jak i wojskowym – do bezpośredniego zaangażowania po różnych stronach konfliktu, jak to ma miejsce w konflikcie syryjskim. Biorąc aktywny udział w działaniach kinetycznych, Stany Zjednoczone i Federacja Rosyjska dążą jednocześnie do de-konfliktowania operacji – unikając ryzyka incydentu, w którym mogłoby dojść do wymiany ognia pomiędzy ich siłami zbrojnymi. Działania USA i Federacji Rosyjskiej w regionie należy także umieścić w kontekście potencjalnego zaangażowania NATO, ponieważ w Syrii działania zbrojne toczą się wzdłuż południowo-wschodniej flanki Paktu. Dodatkowym czynnikiem wpływającym (mogącym mieć wpływ) na bieg zdarzeń jest sytuacja wywołana toczącym się śledztwem w sprawie wpływania przez Federację Rosyjską na przebieg kampanii wyborczej w wyborach prezydenckich w Stanach Zjednoczonych (2016). W efekcie splotu wielu wydarzeń międzynarodowych o oddziaływaniu globalnym i regionalnym (agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę w 2014 roku, podejrzenie o użycie broni biologicznej na terenie NATO przez Federację Rosyjską – próba zabójstwa Siergieja Skripała) oraz dwustronnych (oskarżenia o ingerencję w czasie kampanii w wyborach prezydenckich w USA) stosunki między Stanami Zjednoczonymi a Federacją Rosyjską są najgorsze od czasu zakończenia Zimnej Wojny, a region Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej staje się jedną z głównych aren tej rywalizacji. Ostatnim z poruszonych zagadnień będą stosunki Stanów Zjednoczonych oraz Federacji Rosyjskiej z Arabską Republiką Egiptu, co należy traktować jako przykład rywalizacji o wpływy w kluczowym państwie arabskim, z którym – historycznie rzecz ujmując – zarówno Waszyngton, jak i Moskwa utrzymywały bardzo bliskie sojusznicze relacje (w różnych okresach).

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu

Podstawowa:

J. Goldberg, *Doctrine. The U.S. President Talks Through is Hardest Decisions about America's role in the World*, "The Atlantic", March, 2016

B. Prifiti, *US Foreign Policy in the Middle East. The Case for Continuity*, Palgrave Macmillan, 2017

A.E. Stent, *The Limits of Partnership. U.S.- Russian Relations in the Twenty-First Century*, Princeton University Press, 2015

J.W. Peterson, *Russian-American Relations in the post-Cold War World*, Manchester University Press, 2017

Uzupełniająca:

R.D. Asmus, *A little war that shook the world. Georgia, Russia, and the future of the West*, Palgrave Macmillan, 2010

J. Brownlee, *Democracy Prevention: The Politics of the U.S.-Egyptian Alliance*, Cambridge University Press, 2012

D. Chollet, B. Fishman, *Who Lost Libya?*, "Foreign Affairs", May/June, 2015

A. Kuperman, *Obama's Libya Debacle*, "Foreign Affairs", March/April 2015

M. McFaul, S. Sestanovich, *Faulty Powers*, "Foreign Affairs", November/December 2014

J.J. Mearsheimer, *Why the Ukraine Crisis is the West's Fault*, Foreign Affairs, September/October 2014

A. Mintz, C. Wayne, *The Polythink Syndrom. U.S. Foreign Policy Decisions on 9/11, Afghanistan, Iraq, Iran, Syria, and ISIS*, Stanford University Press, 2016